

קיצוץ תקציב החינוך לבטיחות בדרכים

נייר עמדה - עמותת אור ירוק

תמונת מצב

102 בני אדם נהרגו מתחילת שנת 2024 בתאונות דרכים בכבישי ישראל¹. הרבעון הראשון לשנת 2024 הוא הקטלני ביותר ב-16 השנים האחרונות (מאז שנת 2008). ניתן להניח כי אם המצב יישאר כפי שהוא, שנת 2024 תהיה שנה קטלנית במיוחד.

אחת מקבוצות הסיכון הבולטות באופן ניכר להיפגעות ומעורבות בתאונות דרכים היא צעירים ונהגים צעירים. 13 נהגים צעירים נהרגו מתחילת השנה - אחד מכל שמונה הרוגים בתאונות דרכים. 43 נהגים צעירים נהרגו בתאונות דרכים בשנת 2023 וכמאה מהם היו מעורבים בתאונות דרכים קטלניות בהן נהרג אדם אחד לפחות.

חינוך לבטיחות בדרכים

חינוך לבטיחות בדרכים הוא אחת הדרכים האפקטיביות ביותר לצמצום תאונות הדרכים כיוון שהוא הבסיס בהתפתחותם של נהגים ונהגות צעירים. נתונים סטטיסטיים ומחקרים מצביעים כי הסיכון הגבוה ביותר לתאונות דרכים הוא בחודשים הראשונים לנהיגה. חשיבותו של החינוך התעבורתי בבתי הספר התיכוניים מהווה נדבך חשוב בהתפתחות האישית של כל תלמיד גם כאדם וגם כמשתמש דרך ונהג עתידי.

החינוך מהווה את התשתית הבסיסית והחשובה ליצירת נהגים טובים בעלי מודעות גבוהה לסכנות שהכביש מציב ולכן צריך להיעשות באופן עקבי ובגילים מוקדמים.

תמונת מצב

כיום פועלות תכניות חינוכיות בבתי הספר המטמיעות תכני בטיחות בדרכים ומהוות אבני דרך משמעותיות לביסוס תרבות הנהיגה של הנהגים העתידיים. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים מעבירה כ-17 מיליון שקלים בשנה לתכנית המיועדת לתלמידי תיכון העתידיים להיות נהגים, לאחר קיצוץ התקציב מ-18 מיליון שקלים.

¹ נכון לתאריך 31.3.2024.

חשוב להדגיש כי מדובר על תכנית חינוכית המספקת לעשרות אלפי תלמידי תיכון בארץ ידע מציל חיים וכלים להתמודדות עם הסכנות בכביש.

חרף חשיבותה של התכנית והנתונים הקשים, **בימים אלו אנו עדים להצעה לקיצוץ נוסף על סך 6 מיליון שקלים - כ-40% מתקציבי החינוך לבטיחות הדרכים שמקורם ברשות הלאומית לבטיחות בדרכים.**

סיכום

הזנחת החינוך לבטיחות בדרכים בקרב בני הנוער תשפיע באופן שלילי על המאמץ להפחתת תאונות הדרכים ותפגע ביכולת שלנו כחברה להפחית את הסיכון של הנהגים הצעירים להיפגע בתאונות דרכים. מדובר בסכום כסף פעוט לכאורה, אך כזה העלול לעשות את ההבדל בין חיים ומוות.

יש לציין כי הפגיעה בחינוך לבטיחות בדרכים תשפיע על כלל משתמשי הדרך ולא רק על הנהגים הצעירים, מה גם שהיא תהווה פגיעה אנושה באקלים הבטיחותי בדרכים ובכבישים בישראל.

על משרד התחבורה והבטיחות בדרכים למנוע את ההצעה לקיצוץ בחינוך לבטיחות בדרכים בכל מחיר. כל פגיעה בהיקף שעות הלימוד לבטיחות בדרכים, תהיה בבחינת בכייה לדורות ותהווה בפועל גזר דין מוות.